

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

СЕРЕДНЯ ОСВІТА «ІСТОРІЯ, ПРАВОВИЗНАВСТВО»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

галузь знань А Освіта
спеціальність А 4 Середня освіта
предметна спеціальність А 4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)

Освітня кваліфікація: Магістр середньої освіти (Середня освіта (Історія та громадянська освіта))

Професійна кваліфікація: Вчитель-магістр (Середня освіта (Історія та громадянська освіта))

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки

Голова Вченої ради

Анатолій ЦЬОСЬ

протокол № 6 від «27» 05. 2025 р.

наказ №231-з від «27» 05. 2025 р.

Освітня програма введена в дію з «1» 09. 2025 р.

зі змінами протокол № 1 від «29» 01. 2026 р.

наказ №47-з від «29» 01. 2026 р.

Ректор

Анатолій ЦЬОСЬ

Луцьк–2026

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта. Історія, правознавство» є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки магістрів у галузі знань А Освіта спеціальність А 4 Середня освіта предметна спеціальність А 4.03 Середня освіта. Середня освіта (Історія та громадянська освіта).

Освітньо-професійна програма розроблена на підставі Закону України «Про вищу освіту», Концепції розвитку педагогічної освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 16. 07. 2018 р. № 776), Концепції розвитку громадянської освіти в Україні (розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.10. 2018 р. № 710-р (в редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.10 2022 р. № 893-р.), Концептуальних засад реформування історичної освіти в системі загальної шкільної освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 30. 07. 2024 р. № 1072), Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 28.08. 2024 р. № 1225), із врахування зауважень експертної групи та галузевої експертної ради за результатами акредитаційної експертизи освітньої програми Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти та інших стейкхолдерів.

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою ВНУ імені Лесі Українки у складі:

1. Шульга Світлана Анатоліївна, доктор історичних наук, доцент, професор кафедри всесвітньої історії, гарант ОПП.
2. Кінд-Войтюк Наталія Василівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри археології та історії України.
3. Зубчик Роман, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти.
4. Масиник Анжела Віталіївна, директор Комунального закладу «Луцька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 19» .
5. Разиграєв Олег Володимирович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри всесвітньої історії.
6. Ткачука Анатолій Петрович, кандидата історичних наук, доцента кафедри

всесвітньої історії.

Рецензії та відгуки роботодавців, стейкхолдерів:

Скакальська Ірина Богданівна, докторка історичних наук, професорка Кременецька обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Бондар Віталій Олексійович, директор департаменту освіти Луцької міської ради.

Сидорчук Інна Вікторівна, заступниця директора Комунального закладу загальної середньої освіти «Луцький ліцей № 26 Луцької міської ради», вчителька історії, основ правознавства та громадянської освіти.

Пйотр Голден, доктор габілітований суспільних наук в галузі педагогіки, професор кафедри історії освіти факультету історичних та педагогічних наук Вроцлавського університету (Республіка Польща).

Освітня програма схвалена науково-методичною радою факультету історії, політології та національної безпеки вченою радою факультету історії, політології та національної безпеки (зі змінами протокол № від , протокол № від р.)

Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін в освітню програму регулюється Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм здобуття освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки та Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, затвердженими Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки (протокол № 13 від 29.09.2024 р., протокол № 6 від 27.05.2025 р. відповідно).

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності

А 4 Середня освіта

предметної спеціальності А 4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)

ОПП «Середня освіта. Історія, правознавство»

1–Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти	магістр
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Освітня кваліфікація	Магістр середньої освіти (предметна спеціальність Середня освіта (Історія та громадянська освіта), спеціалізація «Середня освіта. Історія, правознавство»
Професійна кваліфікація (за наявності)	Вчитель-магістр середньої освіти (Історія та громадянська освіта) 7 рівень НРК
Офіційна назва освітньої програми	«Середня освіта. Історія, правознавство»
Тип освітньої програми (освітньо-професійна / освітньо-наукова / освітньо-творча)	Освітньо-професійна
Тип диплома та обсяг освітньої програми (кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання ОП)	Диплом магістра, 90 кредитів ЄКТС.
Форми здобуття освіти за ОП та розрахункові строки виконання ОП за кожною з них	Денна (очна) 1 рік 4 місяці. Заочна
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію ОП (№ 6173, 23.11.2023. Термін дії – 01.07.2029 р.)
Передумови (вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за ОП, відповідно до стандарту вищої освіти, за наявності)	На основі освітнього ступеня бакалавра, магістра, ОКР спеціаліста
Мова / мови викладання	Українська
Інтернет- адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://vnu.edu.ua/uk

2–Мета та цілі освітньо-професійної/освітньо-наукової/освітньо-творчої програми

Метою освітньої програми «Середня освіта. Історія, правознавство» є підготовка висококваліфікованого вчителя в галузі історії, громадянської освіти та правознавства для закладів загальної середньої освіти здатного на основі сукупність здобутих компетентностей (результатів навчання) розв'язувати практичні та спеціалізовані завдання навчання і

виховання на засадах педагогічної інноваційності, досягнень історичної, правничої та педагогічної наук. Професіонала-вчителя, готового до творчої самореалізації в науково-педагогічній діяльності, самоосвіті, педагогічному пошуку.

3 Характеристика освітньо-професійної/освітньо-наукової/освітньо-творчої програми

<p>Предметна область Галузь знань А Освіта</p> <p>Спеціальність А 4 Середня освіта</p> <p>Предметна спеціальність А 4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта).</p> <p>Спеціалізація «Середня освіта. Історія, правознавство»</p>	<p>Загальний обсяг обов'язкових компонентів 66 кредитів Загальний обсяг вибіркових компонентів 24 кредити Загальний обсяг освітньої програми 90 кредитів</p> <p>Об'єкт вивчення: організація і забезпечення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти (навчання учнів/учениць) історії та громадянської освіти.</p> <p>Цілі навчання: формування інтегральної, загальних, фахових, предметних компетентностей вчителя закладу загальної середньої освіти, необхідних для організації навчання та виховання здобувачів освіти під час здобуття ними повної загальної середньої освіти.</p> <p>Теоретичний зміст проблемної області. Теоретичний зміст проблемної області становить система наукових теорій, концепцій, які використовуються в процесі вивчення минулого різних суспільств та їхніх сегментів, процесів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, духовних, соціальних економічних, правових аспектів у конкретному просторовому та часовому періоді; форми і способи функціонування громадянина в політичному правовому, економічному, соціальному та культурному полі демократичної держави; теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки, національно-патріотичне виховання; новітні психолого-педагогічні теорії, сучасні методики навчання історії та громадянської освіти у закладах загальної середньої освіти, достатніх для формування предметних компетентностей.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, спеціальні історичні методи вивчення подій, процесів, явищ, структур і персоналій; методи і методики аналізу історичних джерел; методики навчання історії та громадянської освіти; освітні технології та методики формування вчителя закладу загальної середньої освіти; моніторинг педагогічної діяльності; інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання для освітнього процесу; персональні блоги вчителів історії та громадянської освіти; системи опрацювання текстової та графічної інформації, бібліотечні ресурси та технології; бази для проведення навчальної та виробничих практик (за договорами про співпрацю).</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма є теоретико-прикладною, орієнтованою на підготовку здобувачів до професійної діяльності вчителя, набуття та практичне застосування здобувачами вищої освіти компетентностей у галузі історії, громадянської освіти, правознавства, педагогіки та методики навчання для здійснення освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти.</p>

Основний освітньої програми та спеціалізації	ОПП фокусується на формуванні комплексу компетентностей здобувача освіти в галузі історії, правознавства, педагогічної інноватики, критичного переосмислення освітніх і науково-педагогічних дослідних практик з акцентом на практичному застосуванні знань для забезпечення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, здатного до самовдосконалення та саморозвитку впродовж життя..
Особливості програми	Програма орієнтується на підготовку вчителя закладів загальної середньої освіти з фаховою, науковою, методичною та практичною підготовкою, вмотивованого та готового до здійснення освітнього процесу з історії та правознавства на основі інноваційних методик навчання, фасилітатора освітньо-виховного процесу.
4– Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Працевлаштування випускників	Сфери працевлаштування випускників ОПП: у закладах загальної середньої, освіти на посадах вчителів; у культурно-освітніх закладах; на посадах методистів, консультантів в установах та організаціях сфери освіти, органах місцевого самоврядування. Відповідно до національного класифікатора професій (ДК 003-2010): 2310 Викладачі університетів та інших навчальних закладів 232 Викладач закладу фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вчитель закладів загальної середньої освіти 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти
Подальше навчання	Набуття освіти за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Навчання, підвищення професійної кваліфікації у системі післядипломної освіти, за програмами неформальної освіти та в інформальній освіті.
5–Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Комбінація традиційних (лекційні, практичні, самостійні заняття) форм організації навчання, дистанційної форм навчання, неформальної та інформальної освіти в студентоцентричному освітньому просторі із застосуванням інноваційних методів / методик / технологій навчання, набуття практичних навичок педагогічно-наукової дослідницької діяльності через виробничі практики. Комплекс методів/технологій навчання базується на інтерактивних засадах, принципах системності, інноваційності.
Оцінювання	Оцінювання відбувається у відповідності до ПОЛОЖЕННЯ про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (2023) за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у лінгвістичну та шкалу ECTS. Здійснюється на основі: поточного/модульного контролю; підсумкового контролю (залік, іспит), публічного захисту кваліфікаційної роботи. Поточний контроль відбувається шляхом усного та письмового

	опитування / тестування, захисту індивідуальних завдань, захисту практичних робіт, модульних робіт. Підсумковий контроль – іспит, залік на основі усної/письмової відповіді та результатів поточного оцінювання. Передбачено зарахування результатів неформальної/інформальної освіти (окремі теми, контрольні роботи, модулі) у відповідності до ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (2024 р.).
6–Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв’язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.
Загальні компетентності(ЗК)	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, комунікувати з учасниками освітнього процесу державною мовою.</p> <p>ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у освітньому процесі, застосовувати інформаційні технології у процесі оцінювання результатів навчання здобувачів.</p> <p>ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами, враховувати принципи безпечного способу життя в освітньому процесі.</p> <p>ЗК4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, здатність працювати в команді, здійснювати модифікації освітнього процесу відповідно до особливих потреб здобувачів, бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК6. Здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.</p> <p>ЗК7. Здатність здійснювати науково-педагогічні та правові дослідження дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.</p> <p>ЗК 8. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципів та вимог законодавства України, неприпустимості булінгу, корупції, здатність організувати безпечне середовище під час освітнього процесу.</p>
Фахові (спеціальні) компетентності (ФК/СК)	<p>ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів та на засадах збереження психоемоційного здоров’я.</p> <p>ФК3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.</p> <p>ФК4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в</p>

учнів ключових компетентностей, здійснення технологій інтегрованого та індивідуального навчання.

ФК5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку, пояснювати здобувачам та батькам критерії оцінювання результатів їхнього навчання.

ФК6. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу, залучати батьків до участі в освітньому процесі.

ФК7. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, надавати підтримку батькам щодо розвитку дітей з ООП.

ФК 8. Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

Предметні компетентності (ПК):

ПК1. Знати закони наукового, соціального і професійного мислення, володіння комплексним, інтеграційним, історичним, динамічним, ситуаційним, системним підходами до наукового аналізу, здатність практично послуговуватись методами історико-правового дослідження.

ПК2. Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних завдань.

ПК3. Знати та розуміти наукові основи певної тематичної області, методології дослідження історичного процесу та правової системи у національному, європейському та світовому контекстах.

ПК4. Оволодіння основними історичними концепціями, поняттями, судженнями; здатність критично оцінювати результати наукових досліджень, висувати гіпотези, вибудовувати моделі процесів і явищ української та всесвітньої історії

ПК5. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учасника освітнього процесу, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів

ПК6. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності

ПК7. Прагнення до саморозвитку та самовдосконалення у науково-педагогічній діяльності, правовій поведінці, обізнаність у власних силах, здатність планувати освітній процес, здатність до рефлексії та самоаналізу.

ПК8. Виявляти знання та розуміння наукових основ певної тематичної області, методології дослідження історичного процесу у національному, європейському та світовому контекстах та вміти моделювати їх у зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання.

	<p>ПК9. Здатність до соціальної комунікації; розуміння та сприйняття принципів толерантності, соціальної справедливості, доброчесності, вміння втілювати, здатність брати участь у їх у власні моделі поведінки, здатність попереджувати та вирішувати конфлікти</p> <p>ПК10. Здатність аналізувати та оцінювати основи законодавства України та міжнародних інституцій про захист прав людини та основоположних свобод, про захист національних інтересів.</p> <p>ПК11. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.</p>
--	--

7–Програмні результати навчання

Програмні результати навчання спільні для всіх предметних спеціальностей (РН):

Здобувач освіти

РН1. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

РН2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН3. Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.

РН4. Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.

РН5. Описує методику розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати.

РН6. Визначає і характеризує основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; описує апарат науково-педагогічного дослідження, демонструє навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження.

РН7. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

РН8. Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

РН9. Демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.

РН10. Називає і аналізує шляхи мотивації учнів до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.

РН11. Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.

РН12. Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

РН13. Демонструє здатність діяти автономно і в команді.

РН14. Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в учнів.

РН 15. Знає основи запобігання корупції суспільної та академічної доброчесності, необхідні для формування нетерпимості до порушень та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміє застосовувати їх у професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1. Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії.

ПРН2. Знати і розуміти зміст основних напрямів і шкіл сучасної історичної науки, головних проблем у розвитку історіографії, основні аспекти теоретико-методологічного дискурсу усно історичних досліджень у просторі конструювання минулого

ПРН3. Характеризувати існуючі парадигми історії української державності, її обумовленість та соціодинаміку на тлі світових державотворчих процесів.

ПРН4. Аналізувати правові та інституціональні виміри співробітництва України та ЄС, виявляти перспективи та наслідки сучасних інтеграційних процесів і місця в них України

ПРН5. Орієнтуватися в міжнародному політичному житті, геополітичній обстановці, аналізувати суспільні явища й узагальнювати політичний досвід

ПРН6. Здійснювати різні види планування освітнього процесу на різних етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти

ПРН7. Застосовувати для забезпечення суб'єкт-суб'єктного підходу в педагогічній діяльності навички координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів, підтримування їх прагнення до саморозвитку, розкриття їх здібностей і пізнавальних можливостей.

ПРН8. Критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу, на прийняття рішень

ПРН9. Використовувати безпечне освітнє електронне (цифрове) освітнє середовище для організації та управління освітнім процесом (у тому числі під час дистанційного навчання), організації групової взаємодії, зворотного зв'язку, спільного створення електронних (цифрових) освітніх ресурсів

ПРН10. Визначати оптимальні зміст і форми професійного розвитку, критерії результативності власного навчання, працювати над саморозвитком та самовдосконаленням, активно долучатися до діяльності професійних спільнот

ПРН11. Застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи пізнання, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати та інтерпретувати результати, створювати моделі та вивчати їхню дієвість

ПРН12. Здатність до соціальної взаємодії, займати активну громадянську позицію та робити усвідомлений вибір в умовах сучасного політичного плюралізму.

ПРН13. Здатність до практичного застосування нових ідей, пропозицій, освітніх практик з метою цілеспрямованого вдосконалення, безперервного і самоорганізованого навчання.

ПРН14. Здатність до співпраці та інтеграції в прагненні до мети спільно з іншими людьми, відомствами, організаціями, активної участі у командній роботі, безвідносно до фонових знань та бачень визначених завдань.

ПРН 15. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 16. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН 17. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

8–Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	100 % науково-педагогічних працівників, що забезпечують викладання ОК за ОПІ, мають наукові ступені та вчені звання (з них 70 % ОК забезпечують доктори наук, професори). Усі НПП повністю відповідають пункту 38 ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. До освітнього процесу та виробничих практик залучаються професіонали-практики.
Матеріально- технічне забезпечення	Реалізація ОПІ у повному обсязі здійснюється на основі матеріально-технічної бази, яка відповідає вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і включає: навчальні корпуси, бібліотеку, тематичні кабінети (Музею археології та Музею етнографії Волині та Полісся при ВНУ імені Лесі Українки, кабінет спеціальних історичних дисциплін та етнографії, Археологічний центр), лекційні аудиторії та аудиторії для семінарських та практичних заніть, аудиторії з мультимедійним обладнанням, комп'ютерні класи, гуртожитки, точки бездротового доступу до інтернету. Соціально-побутова та спортивно-оздоровча інфраструктура (гуртожитки, пункти харчування, спорткомплекс, стадіон, реабілітаційна клініка, база-практик – табір «Гарт», інклюзивний HUB «Простір ідей» та ін.). На факультеті історії, політології та національної безпеки є обладнане укриття. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення.
Інформаційне та навчально- методичне забезпечення	Офіційний сайт університету, де розміщено сторінку факультету історії, політології та національної безпеки; інституційний репозитарій бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. Система управління навчанням Moodle, хмарні сервіси Microsoft, Office 365, електронна система тестування OpenTest2. Силабуси освітніх компонентів, курсових робіт та практик, навчально-методичні матеріали, підручники, навчальні посібники, довідкова література, фахові періодичні видання, бібліотечні електронні ресурси, електронні наукові видання, електронні курси освітніх компонентів.
9–Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Регламентується Постановою КМУ №579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 р., Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки (2024). На основі двосторонніх договорів між ВНУ імені Лесі Українки та університетами України, іншими партнерами ВНУ імені Лесі Українки.

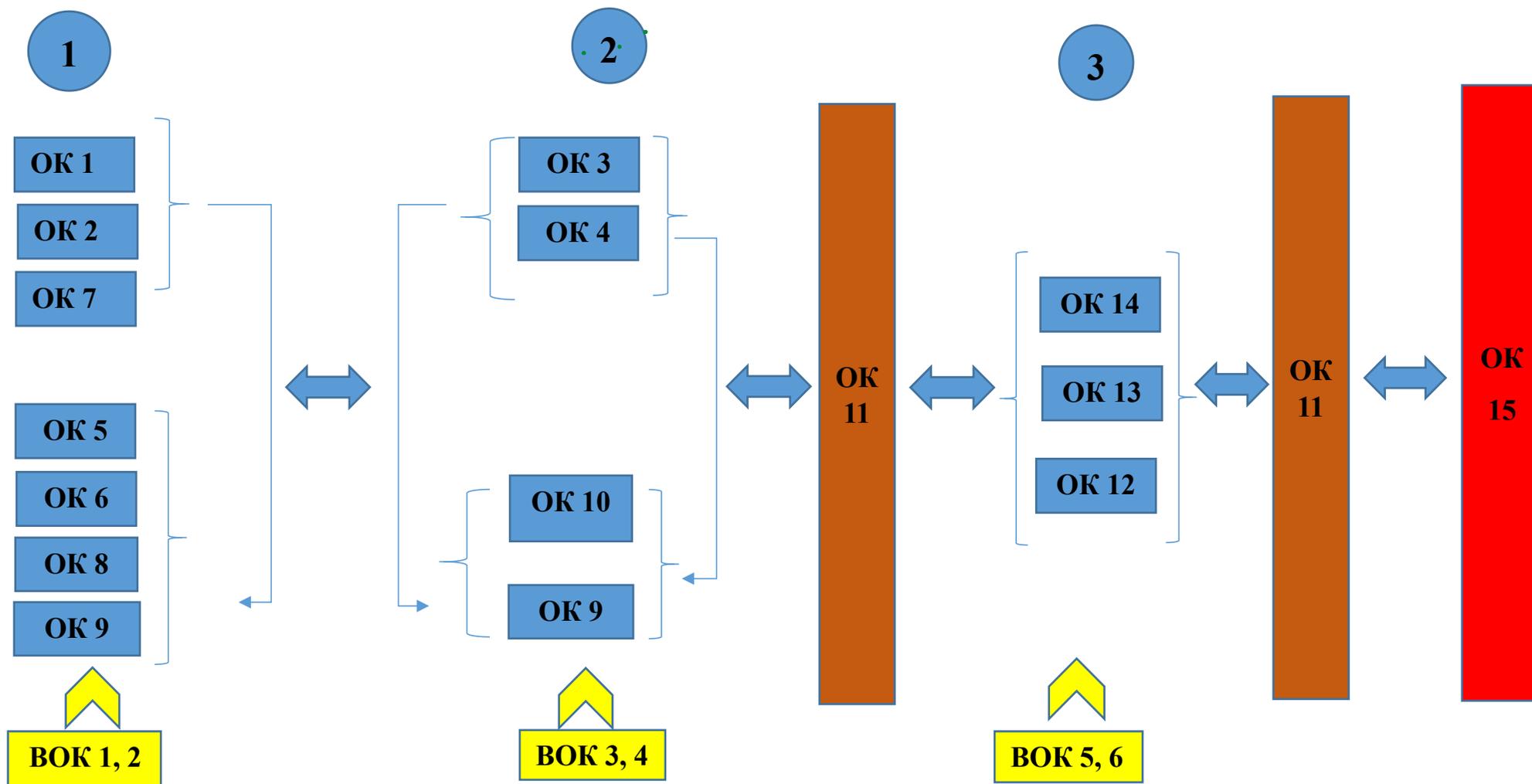
Міжнародна кредитна мобільність	Регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки (2024). У рамках двосторонніх договорів між ВНУ імені Лесі Українки та навчальними закладами-партнерами, угод між ВНУ імені Лесі Українки та органами місцевого самоврядування, закладами загальної середньої освіти.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе за умови володіння українською мовою.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОПП

Код н/д (номер п/п)	Компоненти освітньо-професійної програми (освітні компоненти, курсові роботи, практики, атестаційний іспит)	Кількість кредитів	Форма підсумковий контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОК1	Освітній менеджмент	3	залік
ОК2	Психологія взаємодії	3	залік
ОК3	Цифрові освітні ресурси	3	залік
ОК4	Методика науково-педагогічних досліджень	3	залік
Цикл професійної підготовки			
ОК5	Історія сучасної цивілізації: війни, революції, збройні конфлікти	4	іспит
ОК6	Україна у ХХ ст. : генеза та функціонування радянського тоталітаризму	3	іспит
ОК7	Сучасні методи навчання історії	4	іспит
ОК8	Правова система незалежної України: генеза, зміст, перспективи розвитку	3	іспит
ОК9	Громадянська освіта та правознавство в освітніх закладах	8	2 сем. іспит
ОК10	Інноваційні методи навчання правознавства та громадянської освіти	4	іспит
ОК11	Переддипломна педагогічна практика	9	Залік 2, 3 сем.
ОК12	Історія міжнародних відносин	3	іспит
ОК13	Вчитель в сучасному освітньому просторі	4	залік
ОК14	Українці в зарубіжжі	3	залік
ОК15	Кваліфікаційна робота	9	2, 3 сем.
Загальний обсяг обов'язкових компонент		66 кредитів	
Цикл вибіркових дисциплін			
ОК16	Вибіркова дисципліна 1	4	Залік
ОК17	Вибіркова дисципліна 2	4	Залік
ОК18	Вибіркова дисципліна 3	4	Залік
ОК19	Вибіркова дисципліна 4	4	Залік
ОК20	Вибіркова дисципліна 5	4	Залік
ОК21	Вибіркова дисципліна 6	4	Залік
Загальний обсяг вибіркового компонент		24 кредити	
Загальний обсяг освітньої програми		90 кредитів	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма (форми) атестації здобувачів вищої освіти

Публічний захист кваліфікаційної роботи.

4. Процедура присвоєння професійної кваліфікації

На основі професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (рішення Національного агентства кваліфікацій № 4, протокол № 35 (175) від 21.08.2024 та висновок Профспілки працівників освіти та науки України від 07.08.2024 № 02-05/381 та з урахуванням статті 58 Закону України «Про освіту») у Волинському національному університеті імені Лесі Українки розроблено Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти (рішення Вченої ради від 30.10.2025 р.) (далі – Положення), яке визначає порядок присвоєння професійної кваліфікації за наявності професійного стандарту.

ОПП «Середня освіта. Історія, правознавство» забезпечує виконання вимог професійного стандарту до присвоєння професійної кваліфікації «Вчитель-магістр» за цілями, компетентностями та результатами навчання, практичною підготовкою. Розподіл трудових функцій та компетентностей, визначених професійним стандартом, корелюється із комплексом ОК, компетентностями та програмними результатами, передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти за ОПП «Середня освіта. Історія, правознавство» (таблиця відповідності додається).

Положення визначає умови та вимоги до здобувача, який претендує на присвоєння професійної кваліфікації (п. 3.2), процедуру присвоєння (п. 3.3), затвердження (п. 3.4) та фіксацію рішення про затвердження професійної кваліфікації (п. 3.5, 3.6).

Вимоги до здобувача вищої освіти за ОПП «Середня освіта. Історія, правознавство», який претендує на присвоєння професійної кваліфікації, та проходить процедуру її присвоєння:

- виконати усі види навчальної діяльності, успішно засвоїти нормативні та завдання переддипломних педагогічних практик (2, 3 семестри), що корелюються із трудовими функціями вчителя-магістра, визначеними професійним стандартом;
- підтвердити рівень оволодіння загальними, фаховими та професійними компетентностями, визначеними освітньою програмою, з оцінками не нижче як 75 балів, захистити результати переддипломних педагогічних практик не нижче як 75 балів та захистити кваліфікаційну роботу з оцінкою не нижче як 75 балів.

- під час атестації підтвердити повноту набутих компетентностей і досягнутих результатів навчання на відповідність вимогам освітньої програми, а саме:

- 1) надати Кваліфікаційній комісії (п. 3.3 положення) авторську розробку методичних матеріалів (презентації/розробки/квести тощо) до тем з історії, громадянської освіти та правознавства, які викладалися ним під час переддипломної практики (2, 3 семестри); 2) здобувач освіти надає відео фрагменту (15-20 хв.) уроку / семінарського заняття / практичного заняття / факультативного заняття, проведених під час переддипломної педагогічної практики (2, 3 семестр), для оцінки педагогічних вмінь та навиків: вміння керувати динамікою класу / групи, застосування сучасних методів та технологій навчання тощо; 3) у процесі співбесіди виконати педагогічне завдання (кейс).

Процедуру присвоєння професійної кваліфікації проводить Кваліфікаційна комісія, призначена наказом ректора університету за поданням декана факультету історії, політології та національної безпеки. До складу комісії входять гарант ОП, представники роботодавців, професійних організацій та об'єднань, які мають рівень професійної кваліфікації не нижче того, на присвоєння якого претендує здобувач вищої освіти, та щонайменше три роки роботи за видом занять (професій) такої професійної кваліфікації.

Кваліфікаційна комісія на засіданні розглядає комплект поданих здобувачем матеріалів, проводить із здобувачем співбесіду. У процесі співбесіди здобувачеві пропонується відповісти на запитання комісії, запропонувати власний алгоритм вирішення педагогічної ситуації (за вибором з переліку).

Кваліфікаційна комісія на основі розгляду поданих здобувачем документів та результатів співбесіди надає свій висновок про присвоєння / не присвоєння професійної кваліфікації, зафіксований протоколом. Екзаменаційній комісії, яка утворюється і діє на підставі Положення про екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають другий (магістерський) рівень вищої освіти, підтверджує присвоєння здобувачеві професійної кваліфікації.

Університет на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує здобувачеві вищої освіти,

який виконав усі вимоги освітньої програми та індивідуального навчального плану й отримав позитивну оцінку під час атестації, освітній ступінь магістр, присвоює освітню кваліфікацію Магістр середньої освіти, предметної спеціальності Середня освіта (Історія та громадянська освіта) спеціалізації «Середня освіта. Історія, правознавство» та професійну кваліфікацію (Історія та громадянська освіта).

Професійна кваліфікація зазначається в документах про здобуття ступеня вищої освіти магістр.

Відповідність компетентностей здобувачів за ОП розподілу трудових функцій та компетентностей за професійним стандартом представлені у таблиці.

Таблиця відповідності компетентностей здобувачів ОП «Середня освіта. Історія, правознавство» державному стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» з професійною кваліфікацією «Вчитель-магістр»

Трудові функції та компетентності за державним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти»	Компетентності ОП «Середня освіта. Історія, правознавство»	Прим.
А. Навчання здобувачів освіти предметів	ЗК 1; ФК 6, 7;	
А 1. Мовно-комунікативна компетентність	ПК 5,9, 10	
А 2. Предметно-методична компетентність	ЗК 2, 3, 4, 5, 6; ФК 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; ПК 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11.	
А 3. Інформаційно-цифрова компетентність	ЗК 2, 5; ФК 2, 4, 5, 6, 7, 8 ПК 6, 9.	
Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу	ЗК 3, 4, 6; ФК 4, 5, 6, 7; ПК 5, 7, 9, 10, 11.	
Б 1. Психологічна компетентність		
Б 2. Емоційно-етична компетентність	ЗК 2, 4, 7, 8; ФК 3, 6, 7, 8. ПК 5, 7, 8, 9, 10, 11	
Б 3. Компетентність педагогічного партнерства	ЗК 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8; ФК 2, 3, 4, 5, 6, 8.	
В. Участь в організації безпечного і здорового освітнього середовища	ЗК 3, 4; ФК 2, 4, 5, 6, 7, 8; ПК 5.	
В 1. Інклюзивна компетентність		
В 2. Здоров'язбережувальна компетентність	ЗК 3, 8; ФК 2, 6, 7; ПК 5, 9.	
Г. Проведення освітнього процесу.	ЗК 3, 4, 5, 6, 7; ФК 2, 4;	
Г 1. Прогностична компетентність	ПК 2, 4, 7, 8.	
Г 2. Організаційна компетентність	ЗК 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8; ФК 2, 4, 6, 7; ПК 6, 8.	
Г 3. Організаційно-аналітична компетентність	ЗК 2, 3, 4, 8; ФК 2, 5, 6: ПК 5, 6, 9, 11.	
Д. Безперервний професійний розвиток	ЗК 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8. ФК 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8. ПК 5, 6, 7, 9.	

6. Матриця відповідності фахових компетентностей (ФК) компонентам освітньо-професійної програми

ОК/ФК	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8
ОК 1	+	+	+		+	+	+	+
ОК 2					+	+		+
ОК 3		+				+		+
ОК 4	+		+			+		+
ОК 5	+	+	+			+		+
ОК 6								+
ОК 7	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 8	+			+	+		+	+
ОК 9	+		+	+	+	+		+
ОК 10	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 11	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 12	+	+				+		+
ОК 13	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 14	+			+	+			+
ОК 15	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Матриця відповідності предметних компетентностей (ПК) компонентам освітньо-професійної програми

ОК/ПК	ПК1	ПК2	ПК3	ПК4	ПК5	ПК6	ПК7	ПК8	ПК9	ПК10	ПК11
ОК 1					+	+	+		+		
ОК 2							+		+		
ОК 3					+	+					
ОК 4					+	+	+		+		
ОК 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ОК 6											
ОК 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ОК 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 9		+	+			+	+	+	+	+	+
ОК 10					+	+				+	+

9. Матриця забезпечення програмних результатів навчання для предметної спеціальності А 4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) (ПРН) відповідними компонентам освітньо-професійної програми

OK/ПРН	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
OK1												+	+	+			
OK2																	
OK3						+	+	+	+		+						
OK4								+			+		+	+			
OK5	+	+	+		+			+	+		+	+	+				
OK6																	
OK7	+	+	++	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
OK8	+	+	+	+	+			+				+	+	+	+	+	+
OK9				+			+	+			+	+	+	+			
OK10			+			+	+	+	+	+	+	+	+	+			
OK11		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
OK12	+	+	+	+	+			+			+	+	+	+			
OK13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
OK14																	
OK15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Б

Гарант освітньої програми

Світлана ШУЛЬГА